nieuws

EU-parlement stemt over criteria hormoonverstoorders

nieuws

Europa legt woensdag de criteria voor hormoonverstoorders vast. Lang niet iedereen is er gerust in dat het voorstel van de Europese Commissie afdoende is om de volksgezondheid te beschermen. Milieuorganisaties maar ook verenigingen zoals Childproof, Kom op tegen Kanker en de Gezinsbond vinden de bewijslast veel te hoog liggen om een chemische stof te catalogeren als hormoonverstoorder. “Er bestaat niet zoiets als een ‘aanvaardbare dosis’ hormoonverstorende eigenschappen”, klinkt het. Hormoonverstorende stoffen vind je niet alleen in gewasbeschermingsmiddelen, maar ook in een hele resem huishoudelijke producten: van tandpasta en douchegel tot de plastics die we aanraken.

3 OKTOBER 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:42

Lees meer over:
europa
gezondheid

Europa legt woensdag de criteria voor hormoonverstoorders vast. Lang niet iedereen is er gerust in dat het voorstel van de Europese Commissie afdoende is om de volksgezondheid te beschermen. Milieuorganisaties maar ook verenigingen zoals Childproof, Kom op tegen Kanker en de Gezinsbond vinden de bewijslast veel te hoog liggen om een chemische stof te catalogeren als hormoonverstoorder. “Er bestaat niet zoiets als een ‘aanvaardbare dosis’ hormoonverstorende eigenschappen”, klinkt het. Hormoonverstorende stoffen vind je niet alleen in gewasbeschermingsmiddelen, maar ook in een hele resem huishoudelijke producten: van tandpasta en douchegel tot de plastics die we aanraken.

Hormoonverstoorders zijn chemische stoffen die inwerken op de hormoonhuishouding. Ze worden door wetenschappers steeds meer in verband gebracht met 'welvaartsziekten' zoals onvruchtbaarheid, kanker, obesitas, diabetes, hart- en longziektes, gedragsstoornissen en een ontregeld immuunsysteem.

Al in 1995 luidde een groep internationale wetenschappers en artsen de alarmbel. In 1998 vroeg het Europees Parlement aan de Europese Commissie om maatregelen te nemen. Een jaar later beloofde die om daar werk van te maken. “We zijn nu bijna 20 jaar verder en de Commissie is er eindelijk in geslaagd om een voorstel uit te werken”, schrijft De Standaard. Woensdag wordt in het Europees Parlement gestemd over de criteria die bepalen welke chemische stoffen bestempeld kunnen worden als hormoonverstoorder.

Organisaties die toezien op de bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid maken zich er niet vrolijk over. In De Standaard vertellen Bond Beter Leefmilieu, Greenpeace, Gezinsbond, Allergienet, Childproof en anderen waarom ze zich zorgen maken: “Het voorstel van de Commissie neemt een loopje met de gezondheid van miljoenen Europese burgers, in het bijzonder met

die van de meest kwetsbaren. De bewijslast om een chemische stof te categoriseren als een hormoonverstoorder ligt belachelijk hoog. Er bestaat niet zoiets als een ‘aanvaardbare dosis’.”
Onze hormoonhuishouding is naar verluidt zo complex dat eender welke dosis volstaat om ze te ontregelen. Dat geldt des te meer voor al wie van nature onderhevig is aan intense hormonale veranderingen: foetussen, baby's, kinderen, tieners, zwangere vrouwen, vrouwen in hun menopauze of ouderen. Een baby wordt tegenwoordig geboren met meer dan 300 chemische stoffen in zijn bloed. “Hoe al die stoffen met elkaar interageren is een raadsel”, schrijven de verenigingen. “Laat staan dat we objectief kunnen vaststellen wat de invloed is van die chemische cocktail op het hormoonsysteem van elk afzonderlijk individu.”
Di-ethylstilbestrol (DES) is de geschiedenis ingegaan als één van de eerste voorbeelden van een hormoonverstoorder. Miljoenen vrouwen slikten DES om het risico op een miskraam te verkleinen, maar het geneesmiddel bleek het risico te verhogen op een zeldzame vaginale kanker bij meisjes die in de baarmoeder werden blootgesteld aan de stof. Ook werden zij vaker geboren met vervormde geslachtsorganen en kampten ze frequenter met ernstige vruchtbaarheids- en zwangerschapsproblemen.
Voor zulke stoffen zou geen ‘aanvaardbare dosis’ bestaan. “Dat zou neerkomen op Russische roulette spelen, zonder te weten of en hoeveel kogels er in de trommel zitten. De risk-based approach, heet zoiets. Terwijl het gezond verstand (en het EU-verdrag) zegt dat je in gezondheidsmateries het 'voorzorgsprincipe' toepast. Als je vermoedt dat een stof invloed heeft op de hormoonhuishouding, moet dat volstaan om gepaste maatregelen uit te werken.”
Alvast de milieucommissie in het Europees Parlement wees de criteria voor hormoonverstoorders zoals ze nu voorliggen af. Ngo’s hopen dat ook tijdens de plenaire zitting van het parlement volksgezondheid en milieu zullen primeren op de belangen van de industrie. Het zijn vooral de groenen en socialisten die de Europese Commissie en de lidstaten tegengas geven, en aanklagen dat de industriële lobby te veel vat heeft op de voorgestelde criteria.
Het geduld van Europarlementslid Bart Staes is duidelijk op want er verstreek sinds de niet mis te verstane waarschuwing uit het Kortenkamp-rapport al acht jaar. “Belangen van de chemische industrie genieten, wat de Europese Commissie betreft, duidelijk de voorkeur op de volksgezondheid”, haalt hij daags voor de stemming in het halfrond nog eens zwaar uit. “De bochten waarin de Commissie zich wringt om ervoor te zorgen dat de ‘wetenschappelijke’ criteria zo min mogelijk impact hebben, worden hallucinant. De vraag is bijvoorbeeld waarom de EU niet gewoon de definitie van de Wereldgezondheidsorganisatie overneemt.” Nog volgens Staes reageert de chemische industrie “theatraal-strategisch boos” omdat ze eigenlijk hun slag thuis haalden. Zelfs van een in allerlei consumentenartikelen verboden stof als Bisphenol A is onzeker of het met de nieuwe criteria wel van de markt zou zijn verdwenen.
Lobbywaakhond CEO is even kritisch over het EU-voorstel van de Commissie waarover de lidstaten het eens geraakten, en serveert het zonder meer af als “onwetenschappelijk”. Naar verluidt is er in weinig dossiers zo schimmig gelobbyd als in het dossier van de hormoonverstorende stoffen. Dat resulteert volgens Corporate Europe Observatory (CEO) in een lijst van criteria die een groot aantal verdachte chemische stoffen ongemoeid laten. Helemaal moeilijk heeft de ngo het met de uitzondering voor stoffen die net op de markt gebracht worden vanwege hun hormoonverstorend effect. Dan gaat het met name om insecticiden die plantenbelagers op die manier uitschakelen.

Bron: De Standaard / eigen verslaggeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |